СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИ ҲАММА СОҲАДА ОШИРИБ БАЖАРАЙЛИК

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 124 (4583).

24 ИЮНЬ ШАНБА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ҚАДРЛИ ЎРТОҚЛАР!

Масъулиятли мажбуриятларимизни бажариш учун курашнинг энг муҳим — ҳал қилувчи даври бошланди. Биз юбилей йилида партияга, бутун совет халқига берган ваъдамизни бажаришимиз ҳозирги ёз ойларида қандай ишлашимизга боғлиқ.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИ ОБЛАСТЬ КЕНГАШИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БАРЧА ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИГА МУРОЖААТИ

Қадрли ўртоқлар!

Бу йил барча совет кишилари учун алоҳида йилдир. Биз СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини нишонлаймиз. Бизнинг ҳар биримиз шонли юбилейни меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун, ягона бузилмас оилага жипслашган халқларимиз дўстлиги ва қардошлигининг қўрғони бўлган Ватанимиз янада қудратли бўлиши учун ҳаракат қилмоқдамиз.

СССР юбилейи шарафига олинган мажбуриятлар ва беш йилликнинг иккинчи йили топшириғини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақа бутун бепоён мамлакатимиз бўйлаб кенг авж олмоқда. КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига қўшорденли Тошкент области қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Область қишлоқ меҳнаткашлари 1972 йилнинг дастлабки меҳнат зафари билан Ватанимизни қувонтирдилар. Улар давлатга пилла сотиш планини ва социалистик мажбуриятини бажардилар. Сут, тухум, жун харид қилиш бўйича ярим йиллик планлар ҳам муддатидан илгари адо этилди.

Область қишлоқ меҳнаткашларининг ана шу дастлабки муваффақиятлари бизни қувонтирмоқда ҳамда юбилей йили учун белгиланган марралар албатта эгалланишига қатъий ишонч туғдирмоқда.

Биз йил бошида ўз олдимизга қўйган вазифалар жуда масъулиятлидир.

Биз бу йил Ватанга 400 минг тонна пахта етказиб беришимиз, 260 минг тонна ёки 75 процент ҳосилни машиналарда териб олишимиз зарур.

Давлатга 325 минг тонна каноп, 54 минг тонна дон, 245 минг тонна сабзавот ва кўплаб бошқа хил деҳқончилик маҳсулотлари сотишга қарор қилинди.

Биз ўз олдимизга камида 1600 минг тонна, яъни 1971 йилда эришилган даражадан 1,3 баравар кўп озуқа етиштириш ва тайёрлаш вазифасини қўйганмиз. Ўтган йилги даражадан 25 процент кўп ширали озуқа ва 30 процент кўп дағал ем-хашак етиштириш юзасидан тадбирлар белгиланган ва амалга оширилмоқда. Озуқа етиштириш бўйича белгиланган планларнинг бажарилиши чорва маҳсулдорлигини ошириш ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ўстиришнинг муҳим шарти ҳисобланади.

Биз тирик вазнда 25 минг тонна гўшт, 83,5 минг тонна сут, 137 миллион дона тухум, 911 тонна жун етиштириш юзасидан социалистик мажбурият олганмиз.

Белгиланган планлар ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1972 йилда ҳосилни йиғиштириб олиш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашни таъминлаш чоралари тўғрисида»ги қарорига бизнинг муносиб жавобимиз бўлади.

Биз, қишлоқ хўжалик ходимлари область кенгашининг қатнашчилари, далалар ва фермалардаги ишнинг аҳволини атрофлича муҳокама қилиб, барча колхозчиларга, совхоз ишчиларига, қишлоқ ва сув хўжалиги мутахассисларига мурожаат этишга қарор қилдик.

Қадрли ўртоқлар!

Масъулиятли мажбуриятларимизни бажариш учун курашнинг энг муҳим — ҳал қилувчи даври бошланди. Биз юбилей йилида партияга, бутун совет халқига берган ваъдамизни бажаришимиз ҳозирги ёз ойларида қандай ишлашимизга боғлиқ.

Пахтакор ўртоқлар! Бу йил биз учун оғир келди. Об-ҳаво яхши бўлмади. Биз баҳор қийинчиликларини енгиш учун жуда кўп иш қилдик. Бироқ, ҳали ғўза ривожланишдан орқада қолаётган жуда кўп майдонлар бор.

Ўз мажбуриятларимизни шараф билан бажариш учун:

— меҳнат ресурслари ва техникадан мумкин қадар тўла фойдаланиш, қатор ораларига тўғри ва ўз вақтида ишлов бериш, далаларни тоза ҳамда ерни юмшоқ ҳолда сақлаш;

— 15 июлгача ҳамма жойда маҳаллий минерал ўғитларни солишни тугаллаш;

— ғўзанинг талабига қараб кечаю кундуз суғориш, ғўзанинг чанқаб қолишига йўл қўймаслик, бунда ҳосилнинг тақдири кўп жиҳатдан сувчиларнинг ишбилармонлиги ва маҳоратига боғлиқлигини унутмаслик зарур;

— ривожланишдан орқада қолаётган ғўзаларга алоҳида эътибор бериш керак.

Биз юбилей йилида ҳар гектардан 50 центнердан ҳосил олишга қарор қилган Т. Охунова, М. Тўйчиев, М. Миралимов, К. Алисултонов бошчилигидаги Янгийўлнинг илғор пахтачилик бригадалари ташаббусини қизғин қўллаб-қувватлаймиз.

Бу ташаббусни областимиз районларида ҳозирнинг ўзидаёқ 31 бригада қўллаб-қувватлади.

Илғорларнинг намунаси бизнинг ҳаммамизни янги муваффақиятларга чорламоқда. Қанча кўп пахта берсак, севикли Ватанимиз шунча бой бўлади. Қишлоқдаги ҳар бир меҳнаткаш буни ҳамиша ёдида тутсин ҳамда қадрдон Коммунистик партиямизнинг XXIV съезди қарорларини бажариш учун умумхалқ курашига ўзининг фидокорона меҳнати билан ҳисса қўшсин.

Биз барча колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассисларини ҳар гектар ердан 35—40 центнердан пахта ҳосили кўтариш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятлар олган илғор колхоз ва совхозлардан намуна олишга чақирамиз. Бундай хўжаликлар областимизда ҳозирдаёқ 25 тага етди.

Қадрли ўртоқлар! Июль ва август ойларини «оқ олтин»дан мўл ҳосил тўплашда зарбдор ойлар деб эълон қилайлик. Июль ойида барча пайкалларда камида икки марта комплекс ишлов берайлик, мўл ҳосил тўплайлик, ғўзани чеканка қилишни сифатли ўтказайлик.

Ҳосилни қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва ғўзани касалликлардан сақлаб қолиш учун ҳамма чораларни кўришимиз зарур. Ҳар бир пайкални синчиклаб кўздан кечириб боришимиз, профилактик ишлов беришни ўз вақтида ўтказишимиз керак.

Бутун куч-ғайратимизни ҳосилни эрта ва мўл етиштиришга, юбилей мажбуриятларини сўзсиз бажаришга қаратайлик.

Машина терими учун ажратилган пайкалларда ғўзани агротехника талаблари асосида парвариш қилишга қатъий риоя этайлик.

Техника ремонтини юқори сифатли қилиб ўтказайлик, пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари ҳамда слесарь-созловчиларини ўқитиш ва малакасини оширишни ўз вақтида таъминлайлик. Далаларни ўз вақтида тайёрлаб, ғўза дефолиациясини сифатли ўтказайлик.

Пахта топшириш планини 25—30 иш кунида бажариш учун бутун куч-ғайратимизни сарфлайлик.

Ғаллакор ўртоқлар!

Қизғин дамлар — ғалла ўрим-йиғими бошланди. Ҳамма жойда ғалладан мўл ҳосил етиштирилди. Уни 15—20 иш кунида йиғиб олиш — бизнинг энг асосий вазифамиздир! Ўрим-йиғимда бир кунни ҳам, бир соатни ҳам бой бериш мумкин эмас. Нобудгарчиликка йўл қўйманг. Ғаллани қабул пунктларига аниқ график асосида ташишни йўлга қўйинг. Олдимизда турган вазифа уруғ фондини тўла таъминлаш, давлатга ғалла сотиш юзасидан олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажаришдан иборат.

Лубкор, шоликор, сабзавоткор, боғбон ўртоқлар!

Сабзавот, картошка, полиз экинлари, боғлар ва токзорларга қараш юзасидан барча агротехника тадбирларини энг яхши муддатларда ўтказайлик. Барча экинлардан юқори ҳосил етиштирайлик. Тошкент ва областимизнинг бошқа шаҳарлари эҳтиёжларини ана шу қимматли маҳсулот билан етарли миқдорда ва тўла ассортиментда таъминлайлик.

Бу фахрли ва масъулиятли вазифаларни уддалаш учун барча моддий ва меҳнат ресурсларидан тўғри фойдаланиш, меҳнатни моҳирона ташкил этиш, дала меҳнаткашлари учун зарур маданий-маиший шароитни яратиб бериш, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг моддий манфаатдорлигини ошириш зарур.

Чорвадор ўртоқлар, озуқа тайёрловчи бригада ва звеноларнинг ходимлари!

Жамоат чорвачилиги туёғини кўпайтирингиз, молларнинг наслдорлигини яхшилангиз ҳамда маҳсулдорлигини оширингиз, маҳсулот етиштиришни тинмай кўпайтирингиз.

Йил бошидан буён ҳар бир сигирдан 1800 килограмм сут соғиб олган М. Умматова, 2600 килограммдан сут соғиб олган А. Чудная, 1963 килограммдан сут соғиб олган М. Исҳоқова, 2598 килограммдан сут соғиб олган Е. Шереметьева, 2000 килограммдан сут соғиб олган Р. Муҳамедова ва бошқа кўплаб илғор сут соғувчиларнинг тажрибаларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этингиз.

Маълумки, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг энг асосий шарти мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтиришдир. Биз ҳозирги пайтда озуқа етиштиришни янада кўпайтириш тадбирларини кўрмоқдамиз ва беда, маккажўхори, илдизмевали экинлардан мўл ҳосил олиш учун курашаётирмиз. Сенаж бостириш, дағал ем-хашак тайёрлаш ишларини жадаллаштириб юборайлик. Ҳар гектардан 150 центнердан беда, 50—60 центнердан маккажўхори дони, 500—600 центнердан маккажўхори кўк пояси, 600—700 центнердан илдизмевали экинлар ҳосилини олаётган илғорларнинг тажрибасини барча хўжаликларда қўллайлик.

Икки марта экин экиладиган майдонларни кенгайтирайлик, витамин-ўтли ун тайёрлашни кўпайтирайлик.

Коммунистлар, комсомоллар социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бўлингиз, қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш ва чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш учун курашингиз! Меҳнаткашлар ўртасида сиёсий-оммавий ишларни яхшилайлик, уларни Совет давлатининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажаришга сафарбар этайлик!

Биз хўжаликларнинг раҳбарлари, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳозир қишлоқ меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш, далада овқат ташкил этиш, савдо ва медицина хизматини йўлга қўйиш, уларнинг эҳтиёж ва талабларини ҳамма жойда қондириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик кўрсатишлари зарур деб ҳисоблаймиз.

Колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, ўртоқлар!

Бизнинг ишдаги муваффақиятларимиз — Ватанимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга, совет кишилари фаровонлигини тўхтовсиз оширишга қўшадиган ҳиссамиздир. Кучга-куч, ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилайлик, бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ, унумлироқ ишлайлик.

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани кенг авж олдирайлик!

Далалар ва фермалардаги ҳар бир иш кунимиз зарбдор меҳнат вахтаси куни бўлсин!

Бутун куч-ғайратимизни юбилей йили социалистик мажбуриятларини бажаришга, КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар этайлик!

МАЗКУР МУРОЖААТ ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ ОБЛАСТЬ КЕНГАШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

Область қишлоқ хўжалик ходимлари кенгашининг қатнашчиларидан бир группаси. (чапдан) Калинин районидаги «Бўзсув» совхозининг бош зоотехниги Х. Акрамов, шу районидаги 2-«Назарбек» совхозининг бўлим бошқарувчиси Т. Исломов, Бўка районидаги Тимирязев номли колхоз бригадасининг бошлиғи К. Турсунов, Бекобод районидаги 4-«Далварзин» совхози шоликорлик бригадасининг бошлиғи Ким Николай, Калинин районидаги 2-«Назарбек» совхозининг бўлим бошқарувчиси А. Ортиқов, Бекобод районидаги Навоий номли колхознинг бригада бошлиғи Р. Машрапов, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг бригада бошлиғи К. Йўлдошев ўртоқларни кўриб турибсиз.

МЎЛ ҲОСИЛ УЧУН КУРАШ ҲАР БИРИМИЗНИНГ ШАРАФЛИ БУРЧИМИЗДИР

Аввал хабар қилинганидек, Оққўрғон районидаги истироҳат боғида Тошкент область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашни область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** очди.

СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида область ижроия комитетининг раиси **С. Асомов** доклад қилди.

Докладчи таъкидлаб ўтганидек, область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга кўплаб маҳсулот етказиб бериш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Область колхоз ва совхозлари дастлабки ютуқларни қўлга киритдилар. Давлатга 1609 тонна пилла топширилиб, бу соҳадаги план 116 процент бажарилди. Шунингдек, сут, тухум, жун сотиш ярим йиллик планлари муддатидан олдин адо этилди.

Шу кунларда пахтакорлар она Ватанга 400 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун далаларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бу йил об-ҳаво ўтган йилдагига қараганда анча паст келди. Шу туфайли ғўзанинг ўсиш ва ривожланиши бирмунча орқада қолмоқда. Бу йил 20 июнга қадар ҳаммаси бўлиб 10 минг гектар ердаги ғўза гулга кирди. Ўтган йили эса шу вақтга қадар 20 минг гектар ерда ғўза гуллаган эди. Ғўзаларнинг шоналаши ҳам бултургига қараганда бирмунча орқада.

Бу шуни кўрсатадики, ҳар бир колхоз, совхоз, бригада ва бўлимда ғўза парваришини кескин кучайтириш, чопиқ ва культивациянинг сифатига алоҳида эътибор бериш, озиқлантириш ва суғоришни агротехника талаблари даражасида олиб бориш керак.

Илғор хўжаликлар ғўза парваришини яхши ўтказиб, барча майдонларда экиннинг ривожланиши, эрта ҳосилга киришини таъминламоқдалар. Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, «Ленинобод» ва Ҳамид Олимжон номли колхозлар, Янгийўлдаги «Ленинизм», «Коммунизм», «Интернационал», Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь», Свердлов номли, Бўка районидаги Ҳамза, «Октябрь 40 йиллиги», Бекобод районидаги «Победа», Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли ва шуларга ўхшаш жуда кўп пешқадам хўжаликлар об-ҳаво инжиқликларини мардонавор меҳнатлари билан енгиб, ғўзани ўсиш ва ривожланишда бултурги даражадан ҳам яхши бўлишига эришаётирлар.

(Давоми иккинчи бетда).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУ ЙИЛ 23 ИЮНГАЧА ҒАЛЛА ЎРИМИНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — ўрилган майдон гектар ҳисобида, иккинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Оққўрғон	466	36,7
Калинин	837	21,5
Янгийўл	881	9,7
Оҳангарон	1.224	7,8
Бўка	244	7,0
Пискент	165	3,5
Бекобод	175	3.3
Ўрта Чирчиқ	50	0,7
Юқори Чирчиқ	—	—
Бўстонлиқ	—	—
Оржоникидзе	—	—
Область бўйича:	4.042	5,15

КОМСОМОЛ МАКТАБ ТЎҒРИСИДА ҲАМИША ҒАМХЎРЛИК ҚИЛСИН

22 июнда Москвада ВЛКСМ Марказий Комитетининг VI пленуми бўлиб ўтди.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Т. А. Куценко мактаб комсомол ташилотларига раҳбарликни яхшилаш ва ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялашда мактаб комсомол ташкилотларининг ролини ошириш тўғрисида доклад қилди.

Пленум кенгайтирилган қарор қабул қилди. Қарорда мактаб комсомол ташкилотларига раҳбарликни яхшилаш соҳасидаги конкрет тадбирлар аниқ кўрсатиб берилди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ҚОРАКЎЛЧИЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Республика қоракўлчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб ва СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, давлатга қоракўл тери сотиш йиллик планини 101 процент бажардилар. Тайёрлаш пунктларига бутун 1971 йилдагига нисбатан кўпроқ миқдорда қоракўл етказиб берилди.

Қишлов шароити ғоят оғир бўлганлигига қарамай колхозлар ва совхозлар ҳар юзта совлиқ қоракўл қўйидан 107 тага етказиб қўзи олдилар. Хўжаликларнинг кўпчилиги қўйлар тўдасини тўла-тўкис сақлаб қолди, ўстириш учун қолдириладиган қўзиларни боқиш планини ошириб бажарди.

Бухоро областининг колхозлари ва совхозлари қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли тугалладилар. Улар ҳар юз совлиқдан 117 тага етказиб қўзи олдилар, давлатга 848 мингта қоракўл тери сотиб, планни 105,2 процент адо этдилар. Шу областнинг совхозлари ҳар юз совлиқдан 126 тага етказиб қўзи олдилар. Пландан ташқари 14 минг бош қўзини боқиб ўстириш учун қолдирдилар ва қоракўл тери топшириш планини 114 процент бажардилар. Сирдарё областининг совхозлари ҳар юз совлиқдан 115 тага етказиб қўзи олдилар, пландан ташқари 74 минг бош қўзини боқиб ўстириш учун сақлаб қолдилар.

Республиканинг кўпгина миришкор қоракўлчилари, донгдор чўпонлари кўп қўзи олишда катта муваффақиятга эришдилар. Қорақалпоғистон АССРдаги Карл Маркс номли совхозда бош чўпонлар Т. Қўшимуродов, А. Бакбергенов, К. Кенжабоев, Ильич номли совхозда А. Нубенов, «Олтинсой» совхозида Ш. Мирзаев, «Пачкамар» совхозида Н. Раҳмонов, «Ўзбекистон» совхозида К. Эшмирзаев, «Коммунизм» совхозида Қ. Қулматов ҳар юз совлиқдан 180—190 тага етказиб қўзи олдилар; Бухоро областидаги «Коммунизм» совхозида бош чўпонлардан Т. Кўканов, Т. Хидирбеков, Д. Тўхтамуродов, А. Рўзиев, Е. Уйсинбоев, Томди районидаги Ленин номли колхозда бош чўпон Т. Бўронов ҳар юз совлиқдан 160—165 тадан қўзи олдилар. Чўпонлар бригадаларининг кўплари ҳар юз совлиқдан олган қўзиларнинг сони 150 тадан ҳам ошиб кетди.

Хоразм, Самарқанд областларининг хўжаликлари қоракўл тайёрлаш йиллик планини бажардилар. Сирдарё, Сурхондарё, Қашқадарё областларининг ва Қорақалпоғистон АССРнинг колхоз ва совхозлари давлатга қоракўл сотиш планларини бажариш арафасида турибдилар.

Давлатга қоракўл тери сотиш давом этмоқда.

Республика колхозлари ва совхозларининг қоракўлчилари қўйчиликни ривожлантиришда энг яхши кўрсаткичларга эришиш учун мусобақалашиб, қўзиларни тўла равишда сақлаб қолиш ва қўйларни яхшилаб семиртириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар, ем-хашак тайёрлашни кенг авж олдириб юбордилар.

(ЎзТАГ).

МЎЛ ҲОСИЛ УЧУН КУРАШ ҲАР БИРИМИЗНИНГ ШАРАФЛИ БУРЧИМИЗДИР

(Боши биринчи бетда).

Лекин юқорида айтиб ўтилганидек, қатор колхоз ва совхозларда, бригада ва бўлимларда ғўзанинг бугунги аҳволи олинган социалистик мажбуриятлар талаби даражасида эмас. Область қишлоқ хўжалик мутахассислари кейинги кунларда жуда кўп колхоз ва совхозларда синчковлик билан текшириш ўтказдилар. Ана шу текширишда шу нарса маълум бўлдики, область бўйича учинчи ва тўртинчи культивация бултурги шу вақтдагига қараганда 17 минг гектар ерда кам ўтказилган. Унинг 6,5 минг гектарини Янгийўл райони хўжаликлари ташкил этади.

Бунинг устига бир қанча бригадаларда культивация сифатсиз ўтказилмоқда. Айрим ҳолларда культивация чуқурлиги 12 сантиметр, кенглиги эса 25—30 сантиметрдан ошмаётир. Ғўзани белгиланган чуқурликда ва нормал кенгликда культивация қилмай туриб, мўл ҳосил етиштириб бўлмайди. Агар культивация яхши ўтказилса ғўза атрофидаги тупроқ нормал юмшаб, илдизларнинг ривожланиши яхшиланади. Шунга қарамай кўпгина механизаторлар культиватор ишчи органларини белгиланган миқдорда қўймаганлар.

Деҳқонлар чилла суви—тилла сув дейдилар. Эрта-индин ёз чилласи киради. Ғўзани чилла сувига нечоғлик қондирилса ҳосил мўл бўлади ва у барвақт етилади. Илғор хўжаликлар ғўзани кеча-кундуз суғоришни намунали ташкил этиб, ҳар туп ғўзада мўл ҳосил тўплаш учун курашаётирлар.

Аммо, умуман областда ғўзаларни суғориш бугунги кун талаб даражасида эмас. Ғўзаларни суғоришда Ўрта Чирчиқ, Бўка, Юқори Чирчиқ ва Пискент районлари анча орқада қолмоқдалар.

Маълумки, ғўзани вақтида ўғитламай туриб, мўл ҳосил олиб бўлмайди. Пешқадам колхоз ва совхозлар қилаётганидек июнь ойининг қолган кунларида ва июль ойи давомида ҳар гектар ерга 10 тонна миқдорида маҳаллий ўғит берилишини, бунда айниқса ўсишдан орқада қолаётган ғўзаларни қўшимча озиқлантиришга алоҳида эътибор берилиши зарурлигини унутмаслигимиз керак.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари сувчиларга ҳар томонлама яхши шароит яратиб беришлари. Бекобод районидаги Ленин номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти белгилаган тадбирда кўрсатилганидек сувчиларга ҳақ тўлашни яхшилаш, уларнинг меҳнати учун рағбатлантиришни намунали йўлга қўйиш шу куннинг муҳим талабларидандир.

Ғўза парвариши масъулиятли даврга кирган ҳозирги пайтда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш айниқса зарурдир. Далада ишлаётганлар учун қулай шароит яратиб берилмагунча меҳнат интизомини қониқарли йўлга қўйиб бўлмайди. Ваҳоланки, жуда кўп колхоз ва совхозларда дала шийпонлари пахтакор, механизаторларнинг ҳақиқий дам олиш жойига айлантирилмаган. У ерда оммавий-маданий ишлар олиб борилмайди, иссиқ овқат қилиб берилмайди, болалар боғчалари ва яслиларининг иши кўнгилдагидек эмас. Натижада колхозчилар ва совхоз ишчилари овқатланиш учун уйларига кетиб, қимматли вақтларини бекорга ўтказмоқдалар. Болали аёллар эса иш вақтида фарзандлари тарбияси билан овора бўлиб қолиб, дала ишларига тўла қатнаша олмаётирлар. Агар боғча ва яслилар колхозчи аёллар талаби даражасида ҳамма вақт яхши ишлаб турса, улар мўл ҳосил учун курашда фаол қатнаша оладилар.

Областимизда ҳар гектар ердан илғор областлар даражасида мўл ҳосил етиштириш учун барча имконият бор. Умумий юксалишга эришиш учун ҳамма колхоз ва совхозларни ҳам юқори ҳосилли хўжаликларга етказиб олиш талаб этилади. Лекин ҳали ҳам область, район даражасидан кам ҳосил олаётган хўжаликлар борки, булар 1971 йилда 47 тани ташкил этган эди. Галдаги асосий вазифа ана шу хўжаликларни область бўйича олинаётган ҳосил даражасига етказиб олишдан иборатдир. Ана шундай қилинганда биз давлатга қўшимча 24 минг тонна пахта етказиб берган бўламиз.

Бу йил илғор бригадалар 50 центнерчилик ҳаракатини бошлаб ватанпарварлик ташаббуси кўрсатдилар. Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозидан Мадамин Мараимов, «Интернационал» колхозидан Кирмон Алисултонов, «Ленинизм» колхозидан Машраб Тўйчиев. Киров номли колхоздан Турсуной Охунова каби бригада бошлиқлари ана шу эллик центнерчилик ҳаракатининг байроқдори бўлдилар. Бу ҳаракатга Пискент ва Оққўрғондан, Бўка ва Бекободдан, Ўрта Чирчиқ ва Юқори Чирчиқдан пешқадам бригадалар қўшилиб, шу кунларда 45—50 центнердан ҳосил етиштириш учун ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилаётирлар.

Юқори ҳосил усталари ва ғўза парваришида пешқадам бўлаётганлар тажрибаси асосида иш олиб бориб, шу йил она-Ватанга 400 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни бажариш —областимиздаги ҳар бир кишининг жонажон ишидир ва ватанпарварлик бурчидир.

Тошкент области қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари зиммасига пойтахт аҳолисини ва бўлак саноат шаҳарлари меҳнаткашларини, чорвачилик, боғдорчилик, сабзавотчилик маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлашдек ғоят масъулиятли вазифа юклатилган. Шаҳар атроф районлари сабзавотчилари ва чорвадорлари ўзларининг ана шу масъулиятларини тўла ҳис қилиб, шаҳарликлар дастурхонига деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришни тобора яхшилаш учун ҳаракат қилаётирлар.

Ғаллакорлар масъулиятли даврга кирдилар. Барча майдонлардаги арпа ва буғдойни қисқа муддатда ўриб-йиғиб олиш ва давлатга дон топшириш планларини шараф билан бажариш ғаллакорларнинг шу кунлардаги жанговар вазифаларидир. Барча комбайнлар ва ўрим-йиғимда иштирок этадиган техника тўхтовсиз, тўла ва унумли ишлатилиши, ўрим-йиғимда қатнашаётган кишилар учун қулай шароит яратиб берилиши район партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг бурчидир.

Кўп қиррали қишлоқ хўжалигига эга бўлган областимиз меҳнаткашлари давлатга кўплаб шоли, дон, каноп ва бошқа маҳсулотлар етказиб берадилар, бунинг учун фидокорона меҳнат қиладилар. Тўққизинчи беш йиллик иккинчи йили топшириқлари муваффақиятли адо этилади. Бу областимиз меҳнаткашларининг СССР 50 йиллиги юбилейига совғалари бўлади.

Доклад юзасидан музокаралар бўлди. Сўз Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари **С. Тоировга** берилади. У район пахтакорлари, лубкорлари Тошкент областининг Бўка, Андижон областининг Қўрғонтепа, Туркманистон ССРнинг Тошовуз районлари меҳнаткашлари билан мусобақалашган ҳолда меҳнат қилиб, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантириш учун курашаётганликларини айтади. Районда бу йил 90 минг тонна пахта етиштириш учун ҳаракат қилинмоқда. Ҳозирги дала ишларининг бориши бу катта мажбуриятни бажариш имкониятини беради. Лекин ғўза парваришида бундан кейин янги тадбирларни амалга ошириш ўсишдан орқада қолаётган ғўзаларни алоҳида парвариш қилиш йўли билан ҳамма майдонда экинни бир хилда юқори ҳосил тугишига эришиш, учун курашиш лозим.

Шундан кейин Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг директори **Қозоқбоевга** сўз бериладн. Совхозимиз коллективи,—дейди у,— саккиз минг тонна пахта учун курашмоқда. Биз пахта майдонларини ўтдан тозалаш, ғўзаларни сифатли культивация, чопиқ қилиш йўли билан ҳар туп ғўзада мажбуриятга яраша ҳосил тўпланишига эришамиз.

Далаларимизни айланиб текшириб чиқдик. 500 гектар ердаги ғўза ўсиш ва ривожланишдан бирмунча орқада қолаётганлиги аниқланди. Биз ана шу майдонларга гўнг, шарбат бериб ва ғўза парвариши сифатини яхшилаб, ана шу жойлардан ҳам мўл ҳосил оламиз. Совхозимиз коллективи илгариги мажбурияти—гектаридан 27 центнердан ҳосил олиш ўрнига 30 центнердан пахта топшириш юзасидан қўшимча мажбурият қабул қилди.

Кенгаш қатнашчилари Пискент районидаги Тельман номли колхознинг донгдор бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Ҳакимполвон Қодировнинг** сўзини зўр қониқиш билан тингладилар. У бошлиқ бригада аъзолари бу йил 70 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 70 килограммдан пилла топшириб, катта муваффақиятларни қўлга киритдилар.

— Шу кунларда биз,— дейди, Ҳакимполвон Қодиров,— 120 гектар ердаги ғўзани сифатли чопиқ ва культивация қилаётирмиз. Ҳозир ҳар туп ғўзада ўртача етти-саккизтадан шона, икки-учтадан гул бор. Айрим ғўза тупларида тугунчалар ҳосил бўлган. Ғўзанинг бўйи 60—70 сантиметрга етди.

Деҳқон яхши билиши керак, деб давом этади Ҳакимполвон. Агар ғўза атрофида майин тупроқ кўп бўлса, ғўзанинг оёғи чаққон бўлиб у юқорига илдам ўрлийди. Бунинг учун далада тер тўкиб меҳнат қилишимиз керак.

Мен бу ерда бир нарса тўғрисида гапириб ўтмоқчиман.

Тошкент—пойтахт области. Деҳқонларимизда ҳамма имкониятлар бўла туриб, нега ҳосилдорлик жиҳатидан областимиз республикада тўртинчи ўринда туради. Нима учун ҳеч бўлмаса иккинчи ўринга чиқаолмаймиз. Ҳаракат қилсак, албатта чиқа оламиз. Мен ўйлайман, аҳил, иттифоқ бўлиб бир-биримизга ёрдам бериб, кўмаклашиб ишласак областимиз бўйича гектаридан 30 центнердан ҳосил оламиз ва шунда ҳақиқий пойтахт области пахтакорларига муносиб иш қилган бўламиз. Мен бу йил юртимизнинг 50 йиллик тўйи шарафига бригадамизда гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилганлигимизни сизларга айтиб ўтмоқчиман.

Янгийўл район ижроия комитетининг раиси **К. Мамедов** ўз нутқида бу йил янгийўлликлар 72 минг тонна пахта етиштириш учун бир жон, бир тан бўлиб меҳнат қилаётганликларини кенгаш қатнашчиларига маълум қилди. У районда пландаги 27,2 ўрнига 35 центнердан ҳосил етиштириш учун барча имконият борлигини айтиб ўтди. Бунинг учун ғўзаларни чуқур ва белгиланган кенгликда культивация қилиш, озиқлантириш, вақтида суғориш, ҳашаротга қарши кураш ишларини яхши йўлга қўйиш билан эришамиз, деди.

Янгийўлдаги «Коммунизм», колхозининг аъзолари бу йил 43,5 центнердан, бир қанча бригадалар 50 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётирлар. Бунинг учун улар далаларни минерал ва маҳаллий ўғитга тўйдириш, озиқлантиришни эрта муддатларда ўтказиш тадбирларини кўраётирлар.

Нотиқ чорвачилик ишларига ҳам тўхталиб, бу йил янгийўлликлар ҳар бир сигирдан 2600 килограммдан сут соғиб олиш, моллар туёғини кўпайтириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш тадбирларини кўраётирлар, деди.

Кенгашда Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси **З. Жалилов** сўзга чиқди. У шу кунга қадар колхоз сабзавотчилари минг тоннадан ортиқ маҳсулот сотганликларини ва хўжалик картошка тайёрлаш йиллик планини ошириб бажарганлигини кенгаш қатнашчиларига маълум қилади. Биз дейди у, Тошкент шаҳри яқинида турамиз. Шаҳарлик дўстларимизни ҳамма вақт қишлоқ хўжалик экинлари маҳсулоти ва чорвачилик маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлаш бизнинг зиммамизга тушган. Бу ишга муносиб ҳисса қўшиш учун ҳаракат қиламиз.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари область қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларига қарата Мурожаат қабул қилдилар.

ЭРТАГА—СОВЕТ ЁШЛАРИ КУНИ

Тошкент трактор заводида СССР ташкил топган куннинг ярим асрлик тўйига тайёргарлик қизиб кетди. Тракторсозлар шонли сана муносабати билан меҳнат вахтаси эълон қилдилар. Бу ҳаммятли ҳаракатда тракторнинг олдинги ўқини йиғиш цехи ишчиси Сайфулла Икромов фаол иштирок этиб, смена нормасини ошириб адо этмоқда. Суратда: ишлаб чиқариш илғори С. Икромов ва агрегатчи А. Юхненкони (ўнгда) кўриб турибсиз.

В. СИРОТКИН фотоси.

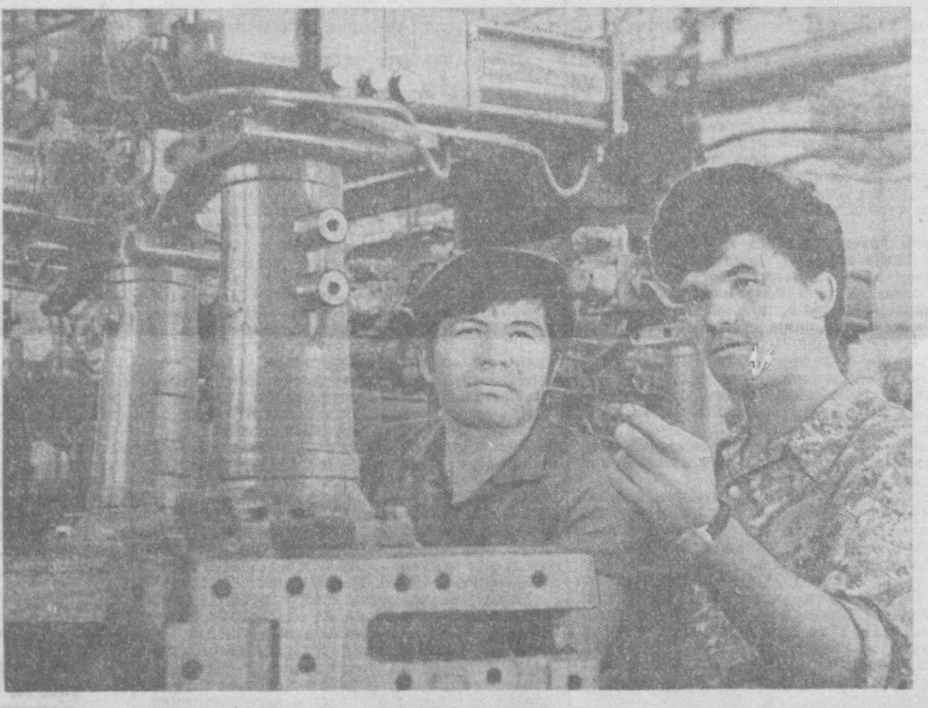

НАВҚИРОН АВЛОД БАЙРАМИ

Совет ёшлари ҳаёти саналарга бой. Совет ёшлари куни ҳам ўзига хос катта байрамдир. Эртага-навқирон авлод ўзининг ана шу анъанавий байрамини кенг нишонлайди. Шу муносабат билан мухбиримиз область комсомол комитетининг биринчи секретари ўртоқ О. Исҳоқов билан учрашиб, ёшларнинг шу кунлардаги қайноқ ҳаёти ҳақида гапириб беришни илтимос қилди:

— Совет ёшлари кунини байрам қилиш анъанага айланиб қолди. Йигит-қизлар бу санага ҳар галдагидек бу йил ҳам катта тараддуд кўрдилар. Меҳнатдаги, ўқиш ва жамоат ишларидаги ютуқларини шу кунга бағишладилар.

«Ёшларнинг зарбдор меҳнати, маҳорати ва изланиши—беш йилликка!» Бу, область ишчилар гвардиясининг, ёш деҳқонларнинг жанговар шиорига айланган. Ҳа, ёшлик куч-ғайратига тўлиб-тошган йигит ва қизларнинг зафарлари беҳисоб. Завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда жавлон уриб меҳнат қилаётган, ўз билим ва маҳоратини тинмай ошираётган ёшларимиз мақтаса арзигулик ютуқларни қўлга киритдилар. Айниқса Чирчиқ, Олмалиқ каби шаҳарлар, Ўрта Чирчиқ, Янгийўл, Орджоникидзе каби районларнинг оташқалб меҳнатсевар ёшлари бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Областимизда Чорвоқ ГЭСи, Тошкент—Янгийўл электр темирйўли, Ангрен резина буюмлари корхонаси. Олмалиқ кимё заводи қурилишлари комсомол зарбдор қурилиши деб эълон қилинди. Бу корхоналар қувватини ошириш, қурилиш муддатини қисқартириш учун кўплаб йигит-қизлар комсомол йўлланмаси билан мазкур объектларга юборилмоқда. Тошкент метрополитени қурилиши ҳам зарбдор қурилиш объектларидан бири бўлиб қолди.

Шуни қувонч билан айтиш керакки, Тошкент метроси қурилишига олий ўқув юртларининг меҳнатсевар ёшлари ҳам ўз ҳиссаларини қўшишга аҳд қилдилар. Студентларнинг ёзги таътили чинакам қайноқ меҳнат даври бўлади. Хусусан. Тошкент шаҳридаги институтлар, техникумлар ва билим юртларининг кўпгина студентлари метрополитен қурилишида меҳнат қилишади.

Бу ўринда Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ажойиб ташаббусини ҳам айтиб ўтиш керак. Олий ўқув юртининг студентлари ўз тенгқурларига қарата мурожаат билан чиқдилар. Улар Сирдарё районидаги ёшлар коллективини ўз оталиғига олдилар.

«Ташкенкабель» заводи комсомол ташкилоти ёш ишчилар билан ишлаш борасида бой тажриба тўплади. Корхонада меҳнатни улуғлаш бўйича қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. «Ўз касбининг устаси», «Энг яхши ёш ишчи» деган унвонлар бериш одат тусига кириб қолди. Заводда бу тадбирнинг мусобақа шартлари ҳам ишлаб чиқилди. Ҳозир ажойиб ҳаракатга 600 дан ортиқ ёш ишчи актив қўшилган.

Областимиздаги бошқа йирик корхоналарда ҳам яхши тадбирлар қўрилмоқда. Чунончи, Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводида ёшларни меҳнат анъаналари руҳида тарбиялаш намунали йўлга қўйилган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Областимиз далаларида мўл ҳосил учун курашнинг ҳал қилувчи дамлари бошланди. «Оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш иштиёқи билан яшаётган азамат заршунослар орасида ўзининг ҳалол меҳнати ва ташаббускорлиги билан ажралиб турган кўплаб йигит-қизлар ҳам бор. Колхоз-совхозларга борсангиз, ёшларни қайноқ меҳнат устида учратасиз.

Техникани моҳирлик билан бошқараётган ёш механизаторлар сафи ҳам йил сайин кенгайиб бормоқда. Бу йил Пискентдаги А. Икромов номли ҳунар-техника билим юртини ёш механизаторларнинг янги отряди битириб чиқди.

Биз, совет ёшлари муносиб ўринбосарлармиз. Шунинг учун ҳам навқирон ёш авлодни ота-боболаримизнинг шонли меҳнат анъаналари руҳида тарбиялаш, уларни она-Ватанимизнинг содиқ фарзандлари қилиб тайёрлаш комсомол ташкилотларининг жанговар бурчи бўлиб қолади. Биз ўзимизнинг ёшлик куч-ғайратимизни она-Ватанни гуллаб—яшнатиш ишига жонажон—партиямиз белгилаган улуғвор тўққизинчи бешйиллик режаларини амалга оширишга сафарбар этамиз.

ДЎСТЛИК КЛУБИ

Тошкент ҳисобот-бухгалтерия техникумида яқинда интернационал «Дўстлик клуби» ташкил этилди.

Дўстлик клуби ёшларни интернационализм ҳамда дўстлик руҳида тарбиялаш мақсадида қатор тадбирларни белгилади. Клуб ўз атрофига юздан ортиқ аълочи ва актив жамоатчи студентларни бирлаштирган бўлиб, улар турли-туман кечалар, мунозара-баҳслашувлар, тематик чиқишларни ташкил этишда яқиндан бош қўшмоқдалар.

Ёш интернационалчилар ҳозир ўндан ортиқ республикадаги техникумлар билан алоқа боғлаган. Хат орқали дўстлик ёзишмалари ҳам ташкил этилди.

Шу йилнинг сентябрь ойида актив жамоатчи ва аълочи студентлардан ўнга яқин киши қардош Молдавия ССРга боради. Улар Кишиневдаги план-экономика совхоз-техникуми студентларининг азиз меҳмонлари бўлишади. Шу билан бирга СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланиб Молдавияда ўтказиладиган тантаналарда ҳам қатнашадилар.

Ўз навбатида бизнинг техникумга ҳам молдавиялик бир группа ёшлар таклиф этилади.

Интернационал «Дўстлик клуби»да кўплаб тадбирлар амалга оширилмоқда. Буларга раҳбарлик қилиш учун клуб Совети тузилди. Советга ўқитувчи ва актив студентлар киритилди. Ўқитувчилардан Ҳикмат Аъзамов билан Ҳайитбой Усмоновлар унга раҳбарлик қилмоқдалар.

Жойларга совға-салом юбориб туриш мақсадида техникумда алоҳида хона ажратилди. Булар асосан ҳар хил рўмолчалар, грампластинкалар ва турли китоблардан иборат. Яқин орада биринчи совға москвалик ёшларга армуғон этилади.

Ҳ. РИХСИЕВ,
интернационал «Дўстлик клуби»нинг масъул секретари.

АНГРЕН ЯНГИЛИКЛАРИ

МОҲИР ЭКСКАВАТОРЧИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли кўмир разрезида Хўжа Алиқуловни танимайдиган одам йўқ. У чорак асрдан буён шу ерда экскаваторчи бўлиб ишлаб келмоқда. Х. Алиқулов фидокорона меҳнатлари эвазига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлган.

Яқинда эса у, кўмир саноатидаги етакчи касблар орасида ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақа якунлари бўйича диплом ва «Ўз касбининг устаси» номини олди.

ОДАМ ОДАМГА

Кончилар касалхонасига ишчи А. Дадаматовни олиб келишди. У оғир жароҳатланган фақат қон қуйиш билангина ҳаётга қайтариш мумкин эди.

— Агар менинг қоним группаси тўғри келса, марҳамат, олинглар, — деди «Средазуголь» комбинатининг токари В. Уханов...

Беморни қон қуйиш билан даволашди. У ўзини жуда яхши ҳис эта бошлади.

Ишчи В. Уханов беморларга ўн марта қон берган. Шу боисдан ҳам Тошкент область Қизил Крести ва Қизил ярим ой жамияти уни иккинчи даражали СССР фахрий донори нишони билан тақдирлаган.

БИРИНЧИ УЙ

Янги турар-жой массивида ранго-ранг плиткалар билан пардозланган беш қаватли уй фойдаланишга топширилди. У асосан Ангрен уй қуриш комбинатида ишлаб чиқарилган панеллардан тикланди. Бу уй бошқа бинолардан ўзининг тўрт—беш хонали квартиралари, шифтларининг баландлиги, йўлакларининг кенглиги билан фарқ қилади. Шунингдек, товуш ўтказмайдиган мосламалари ҳам аввалги уйларга нисбатан анча мустаҳкам.

Ф. ПЕТРОВ.

ШАҲАРДА ЯГОНА

«Чирчикжильстрой» бинокорлари қўли билан бунёд этилган беҳисоб уй-жойлар, маданий-маиший объектлар, мактаблар ва бошқа кўплаб бинолар социалистик шаҳарни тубдан ўзгартириб юборди. Қурувчилар эл қатори Совет Иттифоқи республикалари ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб совғалар билан нишонлаш мақсадида ўзаро мусобақани кучайтириб, планни ошириб адо этишмоқда. Бошқармадаги 18 бригада аъзолари беш йилликни тўрт йилда бажариш шиори асосида ишлашмоқда.

«Чирчикжильстрой» коллективи шу кунларда 1496 ўқувчига мўлжалланган янги замонавий мактаб қурилишини ўқув йили бошланишига қолмай фойдаланишга топшириш ниятида меҳнат қилмоқда. Шаҳарда ягона бўлган йиғма темир-бетон материаллари асосида қуриладиган бундай мактаб кўриниши жиҳатдан ҳам бошқа мактаблардан ажралиб туради. Бошқарма бинокорлари ўқувчиларга мактаб биноларини қуриб беришда бирмунча тажриба орттиришган. Шаҳарнинг 4-микрорайонидаги ҳамда трансформатор заводи посёлкасидаги мактаблар «Чирчикжильстрой» бинокорлари қўли билан бунёд этилган.

Қурилиш жадал суръат билан давом этяпти. Ишлар график асосида уч сменада ташкил этилган. Ўзаро мусобақада айниқса «Беш кунликни тўрт кунда, беш йилликни тўрт йилда» шиори асосида меҳнат қилаётган И. Мартин ва В. Оқмуллаев бригада аъзолари пешқадамлик қилишмоқда. Қурилиш майдонидаги уч минора ва икки қудратли автомобиль кранлари тўхтовсиз ишлаб турипти. Қурилиш материаллари ва конструкциялар ўз вақтида келтирилмоқда. Қурилишга Тошкент ва Чирчиқдаги қурилиш ҳамда конструкциялар комбинати материал етказиб беришмоқда.

Монтажчилар Д. Халилов, С. Дубовик, электр пайвандчи В. Гернигер, В. Пак ва бошқа ўртоқлар смена нормаларини бир ярим—икки ҳисса адо этиб, меҳнат зарбдори деган номни оқламоқдалар. Бу илғорлар 1973 йил ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

Қурилишда илғорлар тажрибаси кенг тарғиб қилинмоқда. Смена топшириғини бажармаган бирорта ҳам бинокор қолмасин. Қурилишда ана шундай шиор ҳукмрон.

Бошқарма бинокорлари социалистик мусобақани қизитиб, ўз сўзларининг устидан чиқиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ОРЖОНИКИДЗЕ район маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг оёқ кийимлари цехи коллективи янги-янги моделдаги ёзлик пойафзалларни кўплаб тайёрламоқда. Ушбу суратда цех бошлиғи М. Сатторов ва косиб Н. Илёсовларнинг тайёр аёллар ёзлик туфлиларининг сифатини кўздан кечиришаётганини кўриб турибсиз.

Н. Абдурасулов фотоси.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

САНСАЛОРЛИКНИНГ ЧЕКИ БОРМИ?

Сув иситиб берадиган газ колонкамизнинг бузилиб қолганига ярим йилдан ошиб қолди. Ўша кезларда райгаз ходими келиб, янги колонка ўрнатиш керак, деган маънода акт тузиб кеттан эди. Актни Куйбишев районидаги 13-турар-жойлардан фойдаланиш конторасининг бошлиғига элтиб бердим.

Орадан ҳафталар, ойлар ўтди. Турар-жойлардан фойдаланиш конторасига қатнайбериб оёқдан қолдим. Охири ЖЭКдагилар актни район турар-жой бошқармасига топширганмиз, деб арзимни ўзларидан соқит қилишди. Энди кун сайин район турар-жой бошқармасига қатнайдиган бўлдим. Охири райгаз ходими тузган актни район турар-жой бошқармаси техниги И. Аҳмедов йўқотиб қўйибди, дейишди. Дарров актнинг ўзимда қолган иккинчи нусхасини элтиб бердим. Шундан кейин ишлар юришиб кетса керак, деган умидда эдим-да.

Аммо сансалорликнинг чеки кўринмаяпти. Газ-колонкамиз ўша бузилган ҳолича ётибди. 13-турар-жойлардан фойдаланиш конторасн бухгалтерлари эса ишламаган газ-колонка учун пул ёзишни канда қилмаяптилар.

Ҳали ҳам район уй-жой бошқармасидан умидвормиз. Ўтган ишга саловат деб зора-мора тез фурсатда газ-колонкамизни янгилаб беришса ажаб эмас.

Ново-Московская кўчасидаги 35-уйнинг 22-квартирасида турувчи Ч. Махсумов.

Калинин районидаги «Қорасув» совхозида сабзавотчилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам тез ривожланмоқда. (чапдан) Совхознинг бош агрономи Ф. Азимхўжаев ва бригада бошлиғи Т. Мусаев маккажўхоризорда. Ўнгдаги суратда сабзавоткор Рисолат Жонузоқова узилган бодрингларни сортларга ажратмоқда.

Қ. Розиқов фотолари. (ЎзТАГ).

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Оҳангарон районидаги «Ғаллақудуқ» совхози кўп тармоқли хўжаликлардан бўлиб, бу ерда ғаллачилик, боғдорчилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам яхши ривожланган. Совхоз чорвадорлари СССР ташкил топган куннинг эллик йиллик юбилейида чорвачиликни янада ривожлантиришни мақсад қилиб қўйганлар. Илғор ферма ходимларидан Л. Чеснакова, Н. Данияев ўртоқлар ҳар бир чўчқадан йилига 26—30 бош чўчқа боласи олишмоқда. Бўрдоқи чўчқалар Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ гўшт комбинатига жўнатилиб, йиллик план ортиғи билан бажариляпти.

Илғор сут соғувчилардан Т. Тулебова, А. Мамедова кабилар ҳар бир соғин сигирдан йилига 2500—3000 литрдан сут соғиб олишяпти. Улар ярим йиллик сут соғиб топшириш планларини ошиғи билан адо этишди.

Х. ОЛЛОНАЗАРОВ,
Й. ИСМОИЛОВ.

* * *

Бешйилликни муддатидан олдин бажариш учун курашаётган Бекобод районининг паррандабоқарлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. 600 минг ўрнига 830 мингдан ортиқ тухум сотилиб, ярим йиллик план 135 процентдан ошириб адо этилди.

Район колхоз ва совхозларида ҳар ўн беш кунда 100 мингдан ортиқ тухум топширилмоқда. Тухум тайёрлаш планини тезроқ бажаришда райондаги «Победа», Ленин номли колхозлар, шунингдек Ойбек номли совхоз пешқадамлик қилмоқда.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

„ТОШКЕНТ-2“ НИ ҚАНДАЙ СУҒОРИШ КЕРАК

Илмий текширув якунларидан ҳамда илғор пахтакорларнинг кўп йиллик тажрибаларидан маълумки, ҳар бир ғўза навининг биологик хусусиятларини ҳисобга олиб, суғориш ва озиқлантириш муддатларини тўғри қўллаш билан ундан янада юқори ҳосил олиш мумкин.

Кейинги йилларда вилтга чидамли «Тошкент» навлари кўплаб экилиши муносабати билан Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида «Тошкент-2» навли ғўзани суғориш тартиби ўрганилмоқда. Тажриба ўтказилаётган майдон бўз тупроқли бўлиб ер ости суви чуқур жойлашган. Олинган маълумотларга қараганда «Тошкент-2» навли ғўзани дастлабки ўсиш даврида, тупроқнинг ўз намида ундириб олинган майдонларда суғоришни ер шароитига қараб эртароқ бошлаш фойдали эканлиги аниқланди. Бу даврда ўсимлик илдизлари тупроқнинг юқори қатламларида тақалган бўлиб нам етарли бўлганда яхши ривожланади, озуқа моддалардан кўпроқ фойдаланади. Бу йилги об-ҳаво шароитида ерни экишга тайёрлаш ҳамда экиш давомида нам кўп бўлганлиги учун тупроқнинг юқори қатламлари бирмунча зичлашиб қолди. Шунинг учун ҳам чигит суви билан чиқариб олинган далаларда биринчи сувни эрта бериш ва сувдан кейин чуқур культивация қилиш ғўзанинг нормал ўсишини таъминлади.

Ғўза пишгунга қадар чигит сувсиз чиқарилган майдондан иккинчи суғоришдан, чигит суви берилган майдонлардаги ғўзаларни эса биринчи суғоришдан бошлаб тортиброқ суғориш керак. Бунда ғўзанинг бўйи ўртача, бўғин ораликлари қисқа, барг сатҳи меёрида бўлади ва ҳосил тугунчаларининг ривожланиши тезлашади. Пахта пишиш даврида ғўза тупидаги кўсакларнинг деярлик ҳаммаси шаклланган бўлади. Бундан ташқари ҳаво ҳарорати ҳам анча пасаяди, шунинг учун ғўзанинг сувга бўлган талаби камаяди. «Тошкент-2» нав ғўза учун тавсия қилинаётган суғориш режими «108 Ф» навли ғўзани суғориш режимидан фарқ қилади. «Тошкент-2» навли ғўза асосан гуллаш-кўсаклаш даврида тортиброқ суғорилади.

«Тошкент-2» нав ғўзани қанча оралатиб суғориш кераклигини айтиш қийин. Чунки бу давр тупроқнинг сув ушлаш қобилиятига, суғориш нормасига, кўчат қалинлигига ва об-ҳаво шароитига қараб ўзгариши мумкин.

Ғўза вегетацияси давомида илдизнинг фаол қисми чуқурлашиб боради. Масалан, ғўзани дастлабки ўсиш даврида фаол илдизлар тупроқнинг юқори қатламларида, кейинчалик гуллаш-кўсаклаш даврида эса 80—90 см. чуқурликда тарқалган бўлади. Шунинг учун ҳам ғўзани дастлабки суғоришларда 60—70 см, кейинги сувларда эса 80—90 см. тупроқ қатламини намиқтириб суғориш зарур. Лекин ғўза гуллаш-кўсаклаш даврида тупроқнинг 120—150 см. қатламларигача намиқтириб узоқ муддат суғориш яхши натижа бермайди.

Кўсаклар пишиб очилиш даврида суғоришда тупроқ қатламининг 60—70 см. чуқурликда намиқтириш мақсадга мувофиқдир.

Маълумки дастлаб суғоришда тупроқнинг нам ўтказиш қобилияти кучли бўлади. Кейин аста секин сустлашиб боради. Шунинг учун биринчи суғоришда далани бирхил чуқурликда намиқтириш учун эгат узунлигининг мумкин қадар қисқароқ бўлиши мақсадга мувофиқдир.

Биз юқорида ер ости суви чуқур жойлашган майдонлардаги ғўзаларни суғориш режимига тўхталиб ўтдик. Ер ости суви юза жойлашган заҳкаш майдонларда эса сувни тортиб ҳамда камроқ норма билан суғориш маъқул.

Х. СОЛИЕВ,
биология фанлари кандидати.
У. СИДДИҚОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ИЗЛАНИШЛАР САМАРАСИ

Кўп йиллардан бери ғўзага эрта тушган хашаротларга самолёт ёрдамида дори сепилиб келинмоқда. Самолётда сепилган дори ғўза учун яхши натижа берсада, лекин инсон соғлиги учун хавф туғдириши мумкин.

Захарли дориларни трактор билан ғўзага сепиш усулини топиш устида олимлар бош қотириб келмоқдалар... СоюзНИХИ институти, илмий текшириш институтлари илмий ходимларининг бу соҳадаги кўпйиллик изланишлари ўз самарасини бера бошлади. Олимлар томонидан ишлаб чиқилган бу усул ҳозир Янгийўл районидаги Жданов номли колхозда синаб кўриляпти.

Яқинда район колхозларининг агроном химизаторлари Жданов номли колхозга келдилар. Улар самолётсиз хашоратга қарши курашнинг янги усули билан танишдилар. Машғулотда хашоратга қарши янги усулда кураш олиб бораётган бригада бошлиғи Йўлдош Ашурбоев ўз ишлари ҳақида гапириб берди.

Йўлдош Аширбоев бригадасидаги 86 гектар ғўза янгича усулда ишланган. У мусобақадошининг 54 гектар ерини ҳам хашоротга қарши ишлаб берди.

Э. ҚОДИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати» газетасининг штатсиз мухбири.

САБЗАВОТ ВА КАРТОШКАДАН БИР ЙИЛДА ИККИ ҲОСИЛ

Областимизда бу йил эртаги сабзавот ва картошкадан юқори ҳосил етиштирилмоқда. Шу кунларда уларни йиғиб олиш ва ўрнига такрор экин экиш ишлари қизғин боряпти. Такрор экин экиш ва улардан юқори ҳосил етиштиришда нималарга эътибор бериш керак?

Эртаги картошка ковлаб олиниши биланоқ, дарҳол бўшаган майдонга сабзи, бодринг экиш ёки кечки карам кўчати ўтқазса яхши бўлади. Эртаги карамдан бўшаган майдонларга эса кечки картошка экиш мақсадга мувофиқдир. Эртаги сабзи ва ош лавлаги ўрнига кечки карам кўчат қилинса ёки кечки картошка экилса, юқори ҳосил олиш мумкин. Эртаги бодринг ҳосили йиғиб олингач ўрнига дарҳол сабзи, шолғом ва турли хил экин экиш керак.

Кечки карам кўчатини ўтқазиш агротехникаси қуйидагича: кўчатлар 70x70 сантиметр схемасида жойлаштирилади. Бир гектар ерга 20,4 минг кўчат ўтқазилади. Ҳозир илғор хўжаликлар карам кўчатини ўтқазишда СКНБ—4 маркали кўчат ўтқазиш машинасидан фойдаланмоқдалар. Бу машина кунига 25—30 кишининг ишини бажаради. Тажрибалар эртаги картошка ўрнига карам экилганда ҳар гектаридан 280—300 центнердан, сабзи экилганда 160—180 центнердан ҳосил олинганини кўрсатади. Эртаги карам ўрнига экилган картошка эса камида 130—150 центнердан ҳосил беради. Мана шунинг учун ҳам такрор экин экишга илғор хўжаликлар алоҳида эътибор бермоқдалар. Калинин районидаги Навоий номли, Собир Рахимов номли, Карл Маркс номли, Оржоникидзе районидаги «Правда», «Октябрь», «Қизил Ўзбекистон» ва Ленин номли колхозлар ялпи махсулотнинг 15—20 процентини такрор экин экиш ҳисобига етиштирмоқдалар.

Бодринг, сабзи ва шолғом экишда қуйидагиларга эътибор бериш лозим: 1 гектар ерга 5 килограмм бодринг уруғи сарфланади. Ҳар гектар ерда 27,7 минг туп кўчат бўлишини таъминлаш лозим. Сабзи уруғи гектарига 6 килограммдан, шолғом 3 килограммдан сарфланади. Экишдан олдин ва экиш даврида ҳар гектар ерга 200—220 килограмм аммиак селитраси, 500—600 килограммдан суперфосфат, 100—150 килограмдан калий солинади.

Картошка экиш агротехникасига бирмунча батафсилроқ тўхталиб ўтамиз. Картошка 70x30 сантиметр схемасида экилади. Бунда махсус картошка экиш машинасидан фойдаланилади. Бир гектар ерга 3 тонна уруғ сарфланади. Уруғ тупроққа 10—12 сантиметр чуқурлигида кўмилади. Экишдан олдин ёки экиш билан бир вақтда йиллик азот солиш нормасининг ярми 200 килограммдан сарфланади ва устидан чизель ёхуд борона босилади. Кўчат униб чиққунга қадар бир мартда ёппасига культивация қилинади ва калта тишли борона билан ишлов берилади. Уруғнинг 80—85 проценти униб чиққач, яна шу хилда такрор ишлов берилади. Бундай ишлов берилганда бегона ўтларни ёппасига қириб ташланади ва картошка ўсув даврида меҳнат ҳаракатлари 5—7 марта қисқаради.

Ўртаги ва кечки экинларни парвариш қилишда қатор ораларини юмшатиш, озиқлантириш ва бегона ўт босмаслигига алоҳида эътибор бериш лозим. Ёзнинг иссиқ даврларида полиз экинлари, бодринг ва помидор сувни кўп талаб қилади. Суғоришни кечаси, салқинда ўтказиш, экиннинг қониб сув ичишига эътибор бериш керак. Авжи паст экинларни минерал ва органик ўғитлар билан қўшимча озиқлантириш зарур.

Ёш боғ ва тутзорлар қатор орасидан сабзавот ва картошка экишда фойдаланиш мумкин. Бундай майдонлар микроиқлимли карам, илдиз мевалилар ва хўраки кўкатлар учун айниқса қулайдир.

Сабзавот ва картошка заракунандаларига қарши кураш ҳақида икки оғиз сўз, Карам кўчатларига далага ўтқазишдан 5—6 кун илгари 0,25—0,30 проценти антио ёки рогор эритмаси сепилади. Помидорни вирус касалликларидан ҳимоя қилиш учун 0,05 процентли анабазин—сульфат эритмаси ёки 0,03 процентли метилен синькаси эритмаси сепиш зарур. Бу йилги мавсумда картошка, карам ва помидор қуртининг кўпайиши эҳтимоли бор. Бунинг учун экинларга (ёш даврида) хлорафос эритмаси сепиш ва кетидан дарҳол суғориш лозим. Катта ёшдаги экин қуртларини заҳарланган хўрак қўйиш йўли билан қириб ташлаш мумкин.

Шу кунларда шаҳар дўконларига эртаги сабзвот ва картошка ҳосили кўплаб келтириляпти. Бу ишни пухта ташкил қилиш ва сабзавотларни янги ҳолда истеъмолчига етказиб бериш учун яшиклар ва транспорт воситалари етарли бўлиши, аввало ташкилотлар билан бевосита алоқа ўрнатиш лозим. Тез бузиладиган сабзавотлар бевосита даладан магазинларга жўнатилиши зарур. Ташишга ноқулай махсулотларни хўжаликнинг ўзида тузлаш, маринад тайёрлаш, қуритиш ва шарбатини олиш ишларини уюштириш керак.

И. КАРИМОВ.
Сабзавот, картошка ва полиз экинлари илмий тадқиқот институтининг директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.
А. МАРТИНЕНКО
институт директорининг ўринбосари, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

„ЎЗБЕКИСТОН“ ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАСИНИНГ РАПОРТИ

СССРнинг ярим асрлик юбилейи шарафига бошланган мусобақада қатнашаётган Калинин районидаги «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикасининг коллективи янги ғалабани қўлга киритди. Паррандабоқарлар ярим йиллик планни муддатидан олдин ортиғи билан бажардилар. Пландаги 8 миллион 663 минг ўрнига 8 миллион 670 минг дона тухум етказиб бердилар. Мусобақа асосида ишлаётган паррандабоқарлар ҳар куни аҳолига 80 минг донадан тухум жўнатиб туришибди.

Фабрика 1440 центнер ўрнига 2400 центнер парҳез гўшти сотиб, бу соҳадаги ярим йиллик планни ҳам анча ошириб бажарди.

Фабрикада сигирларни боқиш ва кўплаб сут олишда ҳам катта ютуқлар қўлга киритилди. Пландаги 930 ўрнига 1235 центнер сут етиштириб берилди.

Коллектив областимизнинг колхоз ва совхозларида паррандачиликни ривожлантиришдек муҳим ишга ҳам муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Жўжа сотиш ишлари яхши йўлга қўйилган. Аҳолига ва хўжаликларга 175 минг ўрнига 220 минг бош жўжа сотилди.

— Эришилган ютуқларни,— дейди фабрика директори қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Шокир Аҳмаджонов,— амалий иш билан мустаҳкамлаймиз. Бутун куч ва имкониятларимизни ишга солиб беш йиллик планнинг иккинчи йили топшириғини ҳам муддатидан олдин муваффақиятли бажарамиз.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗДА

МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ

ТЕРМИЗ. Термиздаги физкультура техникумининг 50 студенти Аму-Занг машина канали қурилишига жўнаб кетди.

Сурхондарё областидаги 750 студент ва махсус ўрта билим юртларининг ўқувчилари бу йил ёзда Шеробод дашти ва область марказидаги янги қурилишларда меҳнат қиладилар, боғдорчилик совхозларида ҳосилни йиғиштириб олишда қатнашадилар. Советобод қурилиш-механика ва Қумқўрғон гидромелиоратив техникумининг отрядлари Аму-Занг қурилиши коллективига қўшилдилар. Тошкент физкультура институти, Қўқон педагогика институти студентлари ҳам Аму-Занг каналида ишлайдилар.

ИККИНЧИ ЎРИМ

САМАРҚАНД. Нарпай районининг колхозларида бедани иккинчи марта ўришга киришилди. Биринчи ўримга гектаридан ўртача қирқ центнерга яқин беда ўриб олинди. Нарпайдаги барча хўжаликлар ҳозир сенаж тайёрламоқдалар. Зовурларга ҳозирнинг ўзидаёқ 12 минг тонна сенаж бостирилди.

Каттақўрғон, Пастдарғом, Иштихон, Самарқанд районларида ҳам беданн иккинчи марта ўриш бошлади. Область хўжаликларида қишга дастлабки 10 минг тонна—ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан 13 минг тонна кўп беда ғамлаб қўйилди.

ЯНГИ ЕРЛАР ЎЗЛАШТИРИЛМОҚДА

ВОДИЛ. (Фарғона области). 22 июнь (ЎзТАГ мухбири В. Татаринов). Фарғона районидаги «Ленинград» колхозининг пахтазорлари тошлоқ ерларни ўзлаштириш ҳисобига кенгаймоқда. Қорасув насос станцияси қурилганлиги туфайли бу ерларни ўзлаштириш имконияти вужудга келди. Станция агрегатлари сувни 100 метр баландга кўтариб, эгатларга сув чиқариб берди.

Фарғона район партия комитетининг биринчи секретари Ахрор Акбаров кейинги бир йил мобайнидагина районда экинзорлар 800 гектар кенгайганлигини маълум қилди.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

КОНЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ПРАГА, 22 июнь. (ТАСС). Приевидза шаҳри атрофидаги Лигнита шахталарининг кончилари меҳнатда катта муваффақиятларга эришдилар. Улар ярим йиллик давлат ишлаб чиқариш планини ўз трестидаги корхоналар орасида биринчи бўлиб муддатидан илгари бажардилар. Шахтёрлар шу пайтгача 925 минг тонна кўмир қазиб чиқардилар. Улар ярим йил охиригача пландан ташқари 70 минг тонна кўмир топшириш мажбуриятини олдилар.

Чехословакия кончилари социалистик меҳнат бригадалари ҳаракатида актив қатнашиб, Советлар мамлакатидаги кончиларнинг тажрибасидан, ўз ватанида ҳамда Советлар мамлакатида тайёрланган ва ғоят унумли ишлайдиган машиналардан моҳирлик билан фойдаланмоқдалар. Чехословакия кончилари фидокорона меҳнат қилиб, Чехословакия Коммунистик партиясининг сиёсатини амалга оширишга, мамлакат экономикасини янада ривожлантиришга конкрет ҳисса қўшмоқдалар.

ЎҚИТУВЧИЛАР ТАЛАБИ

Япония ўқитувчилари касаба союзининг навбатдаги съезди бугун Акита шаҳрида таълимнинг демократик системасини ҳимоя қилиш, иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш учун ҳаракат програмамасини қабул қилиш билан тугалланди.

Япония қонунлари ўқитувчиларнинг стачка курашида қатнашувини тақиқлаган бўлса ҳам ўқитувчилар ўз талабларини қўллаб-қувватлаш юзасидан бир неча забастовка ўтказишни мўлжалламоқдалар.

ЯНГИ ШАХТА

БУДАПЕШТ, 22 июнь. ТАСС мухбири В. Филиппов хабар беради:

Венгриянинг ғарбидаги Халимба деган жойда боксит қазиб чиқариладиган ва мамлакатда энг йирик деб ҳисобланган «Халимба-3» шахтаси ишга туширилди. Бу шахта шу йилнинг ўзидаёқ алюминий саноати учун 400 минг тонна қимматли хомашё тайёрлаб беради. Шундан кейинги йилларда боксит қазиб чиқариш 600 минг тоннага етказилади.

Бу йил Венгрияда 2,5 миллион тонна боксит чиқарилади. Беш йиллик охирига бориб боксит қазиб чиқаришни уч миллион тоннага етказиш мўлжалланади. Мавжуд конларни кенгайтириш ва янги шахталарни очиш йўли билан бунга эришилади.

Мамлакатда қазиб чиқарилаётган бокситларнинг қарийб учдан бир қисми глинозем ва алюминий ишлаб чиқариш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида Совет ҳукумати билан Венгрия ҳукумати ўртасида ўн йил муқаддам тузилган битим асосида Совет Иттифоқига экспорт қилинмоқда.

Совет-Венгрия ҳамкорлиги туфайли Венгриянинг алюминий саноати 1975 йилда алюминийдан 150 минг тонна тайёр маҳсулот ишлаб чиқара олади.

ЕВРОПАДА ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК УЧУН

БОНН, 22 июнь. (ТАСС). СССР ва Польша Халқ Республикасининг Германия Федератив Республикаси билан тузган шартномалари, Ғарбий Берлин хусусида тўрт давлат ўртасида тузилган битим, ГДР билан ГФР ўртасида тузилган битимлар кучга кирганлиги натижасида Европада турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш сиёсатини амалга ошириш имконияти туғилди. Немис тинчлик иттифоқи партиясининг правлениеси қабул қилган резолюцияда шу тўғрида гапирилади.

Немис тинчлик иттифоқи, деб таъкидлаб ўтилади резолюцияда, хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашининг ўтказилишини қўллаб-қувватлайди ва Европада хавфсизлик ҳамда ҳамкорлик учун курашувчи ижтимоий кучларнинг Брюсселда ўтказилган ассамблеяси катта аҳамиятга эга эканлигини қайд қилади. Немис тинчлик иттифоқи ассамблея қатнашчиларининг Умумевропа кенгашини ўтказиш учун қулай шарт-шароит вужудга келтириш ҳақидаги даъватини қўллаб-қувватлайди.

ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. «Ди вархайт» газетасида «СССР ва Польша Халқ Республикасининг ГФР билан тузилган шартномалари тинчликни мустаҳкамлайди» сарлавҳали мақола босилиб чиқди. Мақолада таъкидлаб ўтилганидек, ҳозирги тараққиёт халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчликни таъминлаш йўлида қўлга киритилган анча катта муваффақиятлар билан фарқ қилади. Аввало Совет Иттифоқи ва бутун жаҳон социализм системаси куч-қудратининг ўсганлиги ва актив тинчликсеварлик сиёсати туфайли, деб уктириб ўтади газета, бу муваффақиятларга эришиш имконияти туғилди.

Германия Демократик Республикаси пойтахти Берлин тобора гўзаллашиб бормоқда. Бу ерда янги районлар, тураржой массивлари барпо этилмоқда. Суратда: Берлин кўчаларининг бирида.

Б. Шоюсупов фотоси.

НГУЕН ТХАНЬ ЛЕНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ПАРИЖ, 22 июнь. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг Вьетнамга бағишланган Париж кенгашида қатнашувчи делегациясининг аъзоси Нгуен Тхань Ле кеча француз ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказди.

Нгуен Тхань Ле айтдики, Вьетнам Демократик Республикасининг делегацияси Вьетнам масаласи юзасидан Париж кенгашининг ишини яна бошлаб юборишни талаб қилади. Лекин АҚШ ва Сайгон маъмуриятининг делегациялари мўзокаралар олиб боришдан, доим бош тортиб келмоқдалар. Нгуен Тхань Ле Вьетнам халқининг фидокорона кураши социалистик мамлакатларнинг, барча тинчликсевар халқларнинг мададига таянмоқда, деб таъкидлади. Ана шу кураш натижасида, деди Нгуен Тхань Ле, Американинг «Вьетнамлаштириш» сиёсати шармандаларча барбод бўлмоқда.

Нгуен Тхань Ле айтдики, Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукумати тақдим этган етти моддадан иборат таклифлар Вьетнам проблемасини ҳал этиш учун ижобий негиз бўла олади.

Спорт

БРАЗИЛИЯГА ТУРНИРГА

Совет Иттифоқи терма командаси эртага Бразилиядаги халқаро футбол турнирига жўнаб кетади. Бу мусобақа Бразилия мустақиллигининг 150 йиллигига бағишланиб ўтказилади. Футболчиларимиз Бразилия, Уругвай, Шотландия, Чехословакия командалари билан мусобақаларнинг ҳал қилувчи босқичига киритилган. Улар билан бирга ҳозир ўтаётган саралаш ўйинларида энг яхши натижага эришган учта команда ҳам курашни давом эттиради.

Терма команда составига асосан «Заря» футболчилари олинди. Улар билан бирга спартакчи Е. Ловчев, киевлик А. Бишовец, тбилисилик К. Асатиани, армиячи А. Шестернёв ҳам борадилар. Командага Г. Зонин ва О. Ошенков устозлик қилишади.

ОҚ ЙЎЛ, ЧЕМПИОН

Шахмат бўйича жаҳон чемпиони Борис Спасский Рейкьявикка учиб кетди. У ерда иккинчи июлда жаҳон биринчилиги учун мусобақа бошланади. Чемпион билан бирга унинг секунданти халқаро гроссмейстер Ефим Геллер, СССР Шахмат Федерациясининг вакиллари, гроссмейстер Н. Крогиус ва халқаро мастер И. Ней ҳам Исландия пойтахтига борадилар.

Америкалик гроссмейстер Фишер Рейкьявикка бугун етиб келади.

МАСТЕРЛИКНИ КЎЗЛАМОҚДАЛАР

Ўзбекистон очиқ чемпионати маррага яқинлашган сайин шашкачи аёллар бахси кескинлашмоқда. Ҳозир фақат Калинин шаҳридан келган мастер Татьяна Степанова мағлубиятга учраганича йўқ. Ҳамшаҳримиз Ҳадича Иброҳимова ҳам енгилмай келаётган эди, бироқ кечиктирилган ўйин давом эттирилганда у республика чемпиони З. Бабабековага ютқазиб қўйди. 16 ёшлик Озода Аҳмедова турнирда яхши иштирок этмоқда. У СССР кубоги эгаси уфалик Л. Илёсовани ютди, бир кун аввал эса собиқ мамлакат чемпиони Л. Агафонова (Москва) билан дуранг қилди. Кейинги уч турда областимиз вакили К. Ан ҳам турнирдаги аҳволини яхшиламоқда. У В. Ширкинани ва З. Бабабековаларни ютиб, П. Гольдшмидт билан бўлган ўйинни қўли баланд ҳолда кечиктирди.

Шундай қилиб, саккиз ўйиндан сўнг 4,5 тадан очко жамғарган О. Аҳмедова билан К. Ан мастерлик нормасини бажариш учун яхши имкониятларга эга бўлиб турибдилар. Бунинг учун улар қолган беш ўйинда 3,5 та очко олишлари керак.

БИНОКОРЛАР ВАХТАДА

ИНСТИТУТНИНГ ЯНГИ КОРПУСЛАРИ

Тошкентдаги вакцина ва зардоб илмий-текшириш институтининг Тимирязев номли кўчасидаги эски бинолари ўрнида 2 та икки қаватли, 2 та 5 қаватли бино қурилиши бошлаб юборилди. 6-трест 70-қурилиш бошқармаси азаматлари бинони муддатидан илгари бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Айни кунларда учта ишлаб чиқариш ва битта маъмурий биноларнинг заминига бетон ётқизилиб, вакцина ишлаб чиқариш корпусининг иккинчи қаватига ғишт терилмоқда.

Юбилей олди меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Қушаи Мамедов бошлиқ комплекс бригада бунёдкорлари баракали меҳнат қилишмоқда.

Ғишт терувчилар Рустам Шермамедов, Иван Андропов, А. Қодиров, дурадгор Г. Икромов, Т. Зокиров, бетон қуювчилар, Ш. Солихов, Ф. Лобанов, монтажчи И. Сверченко ўртоқлар ойлик нормаларини 140—150 процентдан бажариб, касбдошларига ўрнак кўрсатишмоқда.

ВАЪДАГА ВАФОДОРЛАР

«Отделстрой»га қарашли 11-қурилиш бошқармаси бинокорлари СССР ташкил топган кунни муносиб совғалар билан кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақани қизитиб юбордилар. Улар «Марказ—6» микрорайонида ўчта бинони йил охиригача сифатли қўлдан чиқаришга бел боғлашган.

«Спутник» кинотеатри қаршисида 4 қаватли 60 квартирали турар-жой биносида сўнгги ишларни амалга ошираётган Анвар Газизов бошлиқ коммунистик меҳнат зарбдорлари Ж. Аҳмадгалиев, Қ. Исроилов, Р. Самигулина, О. Толипов, каби бўёқчилар, В. Наймушин, В. Посников, С. Хозбиулин каби дурадгорлар айниқса баракали меҳнат қилмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

Пойтахтдаги кўпгина маданият ва истироҳат боғлари қатори «Ғалаба» боғи ҳам дам олувчиларнинг севимли жойига айланган. Шаҳарликлар сўлим ва хушманзара боғда маданий ҳордиқ чиқармоқдалар. Суратда: «Ғалаба» боғида.

Ф. Абдурасулов фотоси.

ЗАКОВАТ ЗИЁСИ

ТАҚРИЗ

Олим ва драматург Иззат Султон асарларининг 1 жилди нашр этилди. Унда муаллифнинг «Навоий», «Шоир қалби», «Номаълум киши» каби драма ва опера либреттолари ўрин олган.

И. Султон худди Ойбек сингари Навоийни аввал тарихий қаҳрамон сифатида чуқур ўрганган олимдир. Унинг Уйғун билан бирга ёзган драмасида Навоий образининг тарихий нуқтаи назаридан тўғри талқин қилинишида, шубҳасиз, унинг бу соҳадаги билими катта роль ўйнаган. Асарнинг бир ерида Навоий шундай деб хитоб қилади:

Енгур зулматни нур, албатта, шаксиз.

Шу идея, зулматга қарши оташин кураш ғояси драманинг бошидан оёғигача машъаладай ловиллаб ўтадики, шу машъал ҳамиша Навоийнинг қўлидан тушмайди.

Адабий қаҳрамон Навоий ўзининг бутун тарихий фазилатларини сақлаб қолган ҳолда асарда янги бир муҳим фазилат касб этади: У замонавийлашади, у ўзининг олижаноб идеяларини тарих саҳифаларидан заиф садо билан эмас, балки, биз билан ёнма-ён туриб тарғиб қилади. Адабиётнинг имкониятлари, айниқса ўринли бадиий тўқималарнинг кучи Навоий образини мангуликка тирилтиради. Яъни, Навоий, мамлакатнинг бутунлиги учун, осойишталик учун курашган давлат арбоби, илму-маърифатнинг ҳомийси.

«Алишер Навоий» драмасида Навоий фаолиятининг ҳар бир йирик тармоғи ҳозирги замон ҳаётида ҳам актуаллигини йўқотмаган масалаларга боғлаб талқин қилинадики, бу асарнинг энг катта ютуғидир.

Бизга тарихдан аёнки, Навоий қанчалик гуманист бўлмасин, қанчалик буюк мутафаккир бўлмасин, у феодал тузумини ағдариб ташлаш керак деган хулосага келолмаган эди. Адолатли подшоҳни орзулаш тарих қаҳрамони Навоийга хос хусусиятдирки, бу унинг дунёқарашида маълум чекланганликни кўрсатиб туради. Аммо, мазкур драмада адабий қаҳрамон Алишер шундай нидо қилади:

Деди, сув, ташналар, кўл бўлди ёши...
Аниқ: тож гарчи ёқут, гарчи зардур—
Халойиқ бошига битган зарардур.

Хўш, бунга нима дейиш мумкин? «Тож... зарардур» дейиш билан адабий қаҳрамон Навоий тарихий қаҳрамон Навоийга зид келмаяптими? Асло. Бир оз кескинлаштириб айтилган Навоийнинг бу фикри асарда унинг бутун фожиаси билан ишонарли қилиб очиб берилади. Биз бу ерда тарихий образ яратишдаги реализмнинг қудратини кўриб турибмиз, холос.

«Шоир қалби» опера либреттосининг воқеаси Тошкентда бир мунча вақт яшаб, илғор рус маданияти ютуқлари билан кенг танишган, таассуроти жуда ҳам ўткирлашган Фурқатнинг она шаҳри—Қўқонга қайтиши билан бошланади. Унинг ўз севгилиси Санобарга уйланиши билан боғлиқ воқеалар фонида шоирнинг янги маърифат ва илм-маданият учун кураши тобора кескин ситуацияларда ёритиб борилади.

Тарихий жанрда реализмнинг кучини илгари синаб кўрган ва бундай муваффақиятларнинг назарий умумлаштирувчиси бўлган драматург-олим И. Султон Фурқат образини ҳаққоний ва бадиий етук қилиб тасвирлайди. Фурқат ҳаётининг ҳозирги кун учун хизмат қиладиган энг муҳим томонлари саралаб қаламга олинган.

Фурқат феодализмнинг Қўқондаги тунд ва қоронғи манзарасини чақиндек ёриб кирадики, маҳаллий казо-казо амалдорлар, чор Россиясининг бадбин корчолонлари ўзларини қўйгани жой тополмай қоладилар. Айниқса Фурқатнинг меҳнаткаш халқ билан учрашуви, оддий дурадгор ва мастеравойларнинг шоир билан қизғин фикр олишуви ёруғлик душманларини довдиратиб қўяди.

И. Султон, атайин бу илғор меҳнаткашларнинг алоҳида-алоҳида образини яратиб ўтирмайди, уларнинг алоҳида номларини ҳам айтмайди. Чунки, драматург, Фурқат ва халқ бирлигини ифодалар экан, бу ерда ишчи-дурадгорларнинг умумий қуйма образини лўнда қилиб кўрсатиши муҳим аҳамиятга эгадир.

«Номаълум киши» драмаси ҳам адабиётимизда муҳим асарлардан биридир. Асар қаҳрамонлари Азамат, Турғуной, Нурбоболар оддий тўполончилар эмас, балки, зулмни тағ-тамиридан кемириб ташлашга интилаётган ақл-заковатли кишилардир.

И. Султон ўзининг тарихий жанрдаги фалсафий йўналишига содиқ ўлароқ халқ ичидан отилиб чиққан шижоатли, шу билан бирга ниҳоятда ақлли, тадбиркор қаҳрамонлар образини яратади. Бош қаҳрамон Ниёз шундай хитоб қилади:

Тинчимайман то енгмаса ҳақиқат! Бу албатта, И. Султон яратган доно қаҳрамонлар сўзига ҳамоҳангдир.

«Номаълум киши» драмасида бахший достондаги гўзал соддалик, революцион йиллар воқелигига хос шиддат, кескинлик, айни вақтда драматург қаламида тобланган интеллектуаллик, мана шу уч хислат бирлашиб кетган. Бу асар услубидаги энг характерли хусусият шундаки, автор бадиий содда сатрларга фалсафий чуқур мазмун жойлашга интилади.

Яна шуни айтиш кераккки, бу асарда романтик кўтаринкилик яланғоч ҳолда, қуруқ пафоснинг ўзидагина берилмайди, балки, реалистик услубга бир таянч сифатида қўлланади. Драманинг реализми унинг мағзида — қаҳрамонларнинг интеллектуал ички дунёсида кўпроқ акс этадики натижада баъзи бир ҳатти-ҳаракатлар, фавқулоддаликлар асар шаклини бойитишга хизмат қилади. Айниқса қавс ичидаги ремаркалар, бу асарда шундай реалистик тасвирлар орқали бериладики, бу ҳам кўтаринки руҳга вазминлик, ҳаётий мезон бағишлайди.

Мана, афсонавий қаҳрамонларга ўхшаб кетадиган Турғунойнинг ўлимини кўрсатадиган насрий сатрлар қандай ёзилган:

«Фазлиддин жаҳл устида Ниёзга ўқ узади. Турғуной Ниёзни тўсиб қолмоқчи бўлади, ўқ Турғунойга тегади. Қочмоқчи бўлган Фазлиддинни Барот тутиб қолади. Қаттиқ ярадор Турғуной Фазлиддиннинг олдига боради, ғазаб билан «аблаҳ-аблаҳ» дейди-ю, ярасининг оғриқлигидан оҳ тортиб, бошини орқасига ташлайди, телпаги ерга тушади, кокиллари сочилиб кетади. Турғунойнинг қиз бола эканини билиб ҳамма ҳайратда. Турғуной Ниёзга юз ўгиради, Ниёз уни биринчи мартаба танийди, ҳайратдан лол бўлиб қолади. Турғуной Ниёзга томон интилиб, «Ниёз ака, Ниёз...» дейди-ю, Ниёзга етмай йиқилади». Бу реалистик романдан олинган фожиавий парчага ўхшайди. Шу сатрлар орқали Турғуной оёғи ерга тегиб турган, шу замин қизи эканини ва унинг бутун фожиасини аниқ ҳис қиламиз.

Гап шундаки, И. Султон, сўз реалистик тасвир ҳақида кетаркан, ҳеч қаерда ўз маҳоратини аямайди. Юқоридаги тасвир юзаки қараганда, тўғри саҳнадан тушиб қолади. Лекин у Турғуной ролини ўйнаган артист юрагига кўчади, унинг ички дунёсини ларзага келтиради ва у ҳақиқатан ҳам ҳақгўй артист бўлса, мана шу сатрлардаги ҳаққониятни, реалистик тасвирни ҳатти-ҳаракатлар орқали яна ҳам ёрқин қилиб чиқариб беради.

Ўлдирилган Ниёз ўрнига бошқа Ниёзларнинг чиқиб бораверишн жуда ҳам яхши — асарда «Ботирларга ҳаёт берган халқ улуғ» деган ғояни кўчайтиради. Турғунойнинг йигит либосида жанг қилиши ҳам драманинг романтик руҳига куч бағишлайди, реалистик образнинг табиий бир туғёнини намойиш этиб туради.

Хулоса қилиб айтганда, И. Султон адабиётимизни янги-янги тарихий — реалистик асарлар ҳисобига бойитган улкан олим-драматургдир, унинг тарихий асарлари ҳам замон хизматига шай турган актуал, йирик саҳна намуналаридир.

Юсуф ШОМАНСУР.

Ё З КИЙИМЛАРИ

«Таштекстильшвейторг»га қарашли 12-магазинида доим харидоргир моллар сотилади. Бу ерда аёллар суйиб киядиган ипаклик кўйлаклардан тортиб жерси пальтогача мавжуд. Шунингдек, эркаклар учун бежирим костюм-шимлар, турли рангдаги нейлон кўйлаклар, бош кийимларини истаган вақтда харид қилишингиз мумкин.

Шу кунларда магазинининг кийим-кечак бўлимида янги модадаги эркаклар халат-шими сотилмоқда. Улар асосан икки хил: халатининг енги узун, лавсанга жун аралаш материалдан тикилгани баҳор ҳамда куз фаслида кийиш учун мўлжалланган. Енги калта, оқиш одми ва бошқа кўримли рангларлаги юпқа материалдан тикилган халат—шим эса ёз кунлари учун жуда қулай, чиройли, енгил.

Халатнинг катта-катта иккита юқори чўнтаги, қуйи қисмининг сиқмалиги кишига ихчам, спортча кўриниш бағишлайди.

Янги моделдаги бундай халат-шимларни маҳаллий саноатда биринчи марта ишлаб чиқариляпти. Булар, умуман магазинларимизда биринчи марта сотилмоқда.

Харидорларга манзур бўлаётган бу кийим Тошкентдаги модалар уйида тайёрланди. Унинг намуна нусхалари кўпчиликка маъқул бўлгач, «Юлдуз» фирмасида серияли ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Шуни ҳам айтиш кераккки, янги халат-шимларнинг сотувга чиқарилган нусхалари ҳали тўла такомилига етмаган. «Юлдуз» фирмасининг экспериментчи технологлари ҳар куни прилавка ёнида навбатчилик қилиб, харидорлар талабини ўрганишмоқда.

Магазинда бундан ташқари оқ ҳамда рангдор нейлон кўйлаклар, аёллар учун енгил материалдан тикилган кофта ва блузкалар, 2, 3-тикувчилик фабрикаларида ишлаб чиқарилаётган ипаклик кўйлакларни харид қилиш мумкин. Чирчиқдаги «Ғунча» фабрикаси эса болалар учун турли размердаги бежирим кийим-кечакларни тақдим қиляпти. Аёллар учун Япония материалидан Самарқандда тикилган жерси пальтолар ҳам бор.

Марҳамат, Шайхонтоҳурдаги 12-магазинга келиб, истаган кийим-кечагингизни харид қилинг. Сизга ёқадигани эса, албатта топилади. Агар бирон жойи сал ёқмай қолса, чеварлар М. Абдураҳмонова ва Х. Муллабоева сотиб олган кийимингизни кўнгилдагидек қилиб бепул тузатиб беришади.

О. ҲАБИБОВ.

Суратда: магазинда ёзлик кийимлар билан савдо қилиш бўлимларида.

А. АБАЛЯН фотоси.

КАРДОШЛАР ТАРОНАСИ

Яқинда Юқори Чирчиқ районига қарашли «Правда» колхозининг «Ленинизм» участкаси клубига Бердаҳ номли Қорақалпоғистон АССР Давлат рақс ва ашула филармониясининг 40 кишидан иборат коллективи ташриф буюришди. Композитор Н. Муҳаммаддинов раҳбарлигидаги бу коллектив ўзларининг хилма-хил репертуарлари билан чиқишди. Айниқса ҚҚАССРда хизмат кўрсатган артистлар Байрам Муродов, Урингул Муродова, Амина Назарова, Уринбой Болтабоев, солистлардан Флюра Эшмуродова, Зиёда Дошумоваларнинг чиқишлари меҳнаткашларни хушнуд этди.

Кеча охирида колхоз партия ташкилотининг секретари Турдиали Тулесбоев колхозчилар номидан гапириб ансамблнинг ижодий ишига муваффақиятлар тилади.

Э. ИСМАТУЛЛАЕВ.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

МУШУК БИЛАН ИЛОН ЖАНГГИ

Айвон бўғотига бир жуфт қалдирғоч ин ясади ва тез кунда бола очди. Она қалдирғоч ҳар куни эрта тонгдан, то қоронғу тушгунча болаларига турли ҳашаротларни келтириб боқа бошлади. Полопонлар оғизларини очиб, оналаридан овқат кутиб, чирқиллашиб турар эди. Шу айвонда мушук болалари ҳам яшашарди. Қалдирғоч ва мушук «оилалари» ўзаро дўстлашиб олишганди.

Бир куни айвон бўғотида илон пайдо бўлди. Ўрмалаб бориб қалдирғоч болаларини емоқчи бўлаётганида ўзини тутолмай ерга «шап» этиб тушди. Буни кўрган мушук илонга ташланмоқчи бўлди. Илон ҳам мушукни кўриши билан ҳужумга тайёрланди: ўралиб, бошини тик кўтарганича вишиллай бошлади.

Мушук қўрқмасдан тўсатдан илонга ташланди. Яккама-якка жанг ўн минутча давом этди. Ниҳоят мушук ғолиб чиқди. У «безори» ўлжанинг ярмисини маза қилиб еб, қолган қисмини тирноқлари билан эзиб кўрди-да, ўлганига ишонч ҳосил қилгач ўз болалари олдига бориб, уларни ялай бошлади.

Жуфт қалдирғоч эса болаларини эркалаётгандай чирқиллашиб уя атрофида айланиб юрар эди...

В. УРИЦКИЙ.

„ЧАҚМОҚ“ ҲУШЁРХОНАДА

ШАЙДОЙИ ВА СОВДОЙИ

Октябрь район ички ишлар бўлимининг ҳушёрхонаси. Кечки пайт. Дарахтсиз ҳовли кечга бориб тандирдек қизиб кетган. Цемент ётқизилган ҳовлининг бурчак-бурчагидан униб чиққан ёввойи ўтлар атрофга аллақандай «хушбўй ҳид» таратиб турибди.

Ҳушёрхона чақирилмай меҳмон бўлиб келган ичкилик шайдолари билан гавжум. Уларнинг бири ярим яланғоч ҳолда оппоқ чойшаб тўшалган кровать устида тик туриб, ўзи ҳам тушунмайдиган тилда булбулигўё бўлиб сайраяпти. Иккинчиси эса кроватда кўндалангига узала тушиб, тахта устида юриб турган ранданинг овозига ўхшаш оҳанг билан хуррак тортар эди. Мана буниси афтидан ўқитувчи бўлса керак, қўлини бигиз қилиб кимларгадир лекция ўқирди. Ўрта ёшлардаги тўладан келган бир йигит ўзи туғилмасдан илгари дунёдан кўз юмиб кетган катта бувисини эслаб, ҳўнграб йиғлаб ўтирибди. Хуллас, ичкилик балоси уларни характерига, касби-корига қараб ҳар куйга солиб қўйган эди.

— Тақа-тақ, тақа-туқ... Стоп! Ўртоқлар. Трамвай бузилди, паркка кетади. Айтган сўзимдан қайтмайман яримтаси бўлмаса, ремонтга қўл урмайман трамвайни юргизган мени гайкам билан калитим...

Ие, ўзича бундай пойинтар-сойинтар ҳиргойи қилиб кровать устида хаёлан трамвай ремонт қилаётган бу савдойи ким бўлди экан? — Бу кишими, — дея гап қиштирди милиция лейтенанти. — Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси ремонт цехининг бошлиғи В. Ҳафизов бўлади. Ҳушёрхонамизга келди дегунча гапни ремонтдан бошлаб, қулоқни батанг қилади. Аноўу қўлини бигиз қилиб сайраётган нотиқ Таштрамнинг бош инженери Наим Тоғаев экан. Жуда қизиқ. Наими туш магур чақаги очиқ келди, кечаси билан неча-неча кишиларни ишдан олиб, қанча-қанча трамвайни бузиб-тузатиб чиқади.

— Ў, инженер, менга қаранг, мени биласизми, мен кимман. Мен Тошкентдаги 2-мебель фабрикасининг кимсаи пардозловчи Ген-Геннадий Гир-Гир Григорьевич Мат-Мат-Матюхин бўламан. Уйингдаги шкаф-пшкафлар пардозини мен қилганман. Шунақа, мани кюрхона хотинларга пардоз берса, фабрикада мен мебелларга пардоз бераман...

— Тш-ш-ш, — хаёл дарёсига шўнғиб ўтирган Орджоникидзе районидаги 21 профессионал ҳунар-техника мактабининг ўқитувчиси Воҳид Жўраев дик этиб ўрнидан турди-да, «меҳмонларга» насиҳат қилиб кетди:

— «Ҳунар, ҳунардан унар», сўзи қаердан келиб чиққан, биласизларми, йўқ, билмайсизлар. Мана мен айтиб бераман. «Унар» сўзининг бошига «ҳ» ҳарфини қўшсак нима бўлади? «Ҳунар» пайдо бўлади. «Унар» сўзи «ҳунар»нинг ўғли десак ҳам бўлади. Шундай қилиб, ота-боладан, «ҳунар, ҳунардан-унар» мақоли пайдо бўлган. Ёки шу мақолни тескарисини мана бундай ишлатса ҳам бўлади. «Ҳунари йўқ ишининг —мазаси йўқ ишининг». Ана кўрдингизми? Битта ҳунар сўзининг ўнгида ҳам, тескарисида ҳам маъно бор экан...

Шу куни денг ҳушёрхонага ташриф буюрган кишилар тунни билан бири олиб, бири қўйиб чиқишди. Уларнинг суҳбатида на маъно, на мантиқ бор эди. Тонг ёришиши билан уларнинг ҳар бири «меҳмонхона» ҳақини тўлаб гўё ҳеч нарса кўрмаган, ҳеч нарса бўлмагандек бир-бирлари билан «шу ерда кўришиб туриш» истагини билдириб ҳар томонга хайрлашиб кетишди...

Йўқ, гап уларнинг ҳушёрхонага тўлаган жарималарида эмас, гап ичкилик шайдоларининг ҳурматида, обрўсида боряпти. Наҳотки, «Гипроторг»нинг Ўрта Осиё филиали архитекторидек мартабали Лев Черников, ёки «Метрострой» қурилиш ташкилотининг цех бошлиғи Юрий Атаманчук, телестудиянинг бош инженери Ғофиржон Шамсиев, кимсан ёшларга таълим-тарбия берадиган ўқитувчи Воҳид Жўраев каби шахслар ана шу оддий ҳақиқатни тушуниша олишмаса? Юз грамм ёки юз эллик грамм ароқнинг кайфи деб томчилаб йиғилган обрўларини чилпарчин қилишса.

Кайф туфайли ҳушёрхонада савдойи кунига тушган бу ўртоқлар наҳотки ўз коллективлари олдида, оилалари олдида уялишмаса? Ахир, шароб кимни хароб қилмаган, кимнинг юзини шувут этмаган, кимлар соғлиғини йўқотмаган. Шундай экан, кимки ичкилик шайдоси бўлибди, у шулар каби савдойи бўлиши ҳеч гап эмас.

Т. ОРТИҚОВ,
А. ШАЙХОВ.

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.45 —Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 9.50 — Болалар учун. «Қувноқ пионер ёзи», 10.20 — «Дўстлик чаманзори». Концерт.

11.00 дан Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 —Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 18.00 —«До, ре ми, фа, соль». Болалар учун музикали кўрсатув, 18.40 —«Ахборот» информацион программаси (рус тилида), 19.00 — Ўзбекистон телевиденнеси ва радиоси оркестри ва солистларининг концерти, 20.10 — КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга! «Бўлажак чўлқуварлар» (рус тилида). Ўзбек тилида: 20.35 — «Олтин водий». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун программа. (Ўзбекистон ва Туркманистон пахтакорларининг дўстлиги ҳақида).

22.00 дан Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўқув программаси

Ўзбек тилида: 12.00 — Физика фани бўйича абитуриентлар учун консультация, 13.00 — Математика фани бўйича абитуриентлар учун консультация.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

17.55 — Телевизион фильм, 18.55 — Москва оперетта театри артистларининг концерти.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 19.40 — «Замондошимиз». Телевизион очерк.

19.50 — «Қаерга бориб ўқиш керак?». Реклама.

20.10 дан Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 22.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Спортчилар — меҳмонимиз, 22.30 — «Қизил қоя заставаси яқинида». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

17.55 —«Пионерия» студияси кўрсатади (рус тилида), 18.30 — Янгиликлар (рус тилида), 18.40— Кинокамера билан саёҳат.

20.10 — «Шенекцев» издошлари» (рус тилида), 20.30 —«Зангори антология». 20.50 —«Элга хизмат — олий ҳиммат», 21.00 — Янгиликлар, 21.15 — «Шашмақом», 22.00 — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —Новосибирск академик опера ва балет театрининг гастроллари, 24/VI да— Жизель.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Прерия—«ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз соат 4.40 минутда);

Уч мушкетёр — «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун);

Онтарио бўйидаги саргузаштлар — «ВОСТОК», (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2, 4 да).

Рам ва Шам — «САНЪАТ САРОЙИ» (кундуз ва кечқурун);

Август ойи — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун);

Республика мулки — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун);

Қишки Англия — «МОСКВА», (кеч соат 6, 8.45 минутда), Гул ва тош — НАВОИЙ номли (кундуз соат 2 да).

5 ИЮЛДАН ТОШКЕНТДА

ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ АНДИЖОН ОБЛАСТЬ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ БОШЛАНАДИ.

ЭЪЛОНЛАРНИ КУЗАТИБ БОРИНГ!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ 110-МАКТАБ 8 ва 9 синфларга ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

бу синфларда физика ва математика фанлари чуқур ўрганилади.

Ҳужжатлар 1 июлдан 25 августгача қабул қилинади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697. Р—04278. Б. 1779.